

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, February 21, 1983

Nr. 38

BYRNE VAKAR PRISIPAZINO PRALAIMĖJUSI

LIETUVIAI SUSITIKO BUVUSI PREZIDENTĄ G. FORDĄ

Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas Washington dr. Jonas Genys ir Detroito Lietuvių Tarybos pirmininkas adv. Raymondas Sakis vasario 10 d. turėjo oficialų susitikimą su buv. JAV prezidentu Gerald Fordu Ann Arbor mieste, Michigane. Čia, Fordo bibliotekoje, kuri yra Michigano universitete, prez. Fordas priėmė Jintinio Pabaltiečių Komiteto "Baltic Freedom Award". Toks atžymėjimas buvo įteiktas jau septyniems Amerikos žymiesiems žmonėms, kurie padėjo kelti Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės reiką.

Atžymėjimo įteikimo iškilmėse Ann Arbor taip pat dalyvavo latvių ir estų atstovai. Buvo kalbėta įvairiais Baltijos kraštų reikalais. Prez. Fordas pareiškė apgailestavimą, kad Sovietai nesilaiko Helsinkio susitarimų. Taip pat pareiškė, kad praėjusieji ir dabar jis rėmė ir teberemia Baltijos žmonių teises į laisvę ir nepriklausomybę. Dr. Genys padėkojo buv. prez. Fordui už jo intervenciją išlaisvinti Simą Kudirką. Čia Fordas priminė, kad jis Kudirkos klausimą išskėlė asmeniškai pačiam Brežnevui, kai buvo jų konferencija Vladivostoke. Sako, jam malonu žinoti, kad šis taurus lietuvis buvo išleistas atvykti į JAV.

Taip pat, vasario mėn. 9 ir 10 dienomis Ann Arbore, Fordo bibliotekoje vyko vadinas "Domestic Policy Association" konferencija. Čia, šalia buv. prez. Fordo, dalyvavo buv. prezidentas Jimmy Carter ir daug kitų žymių Amerikos žmonių. Dr. Genys turėjo progą dalyvauti posėdžių salėje ir sekti abiejų buvusių prezidentų kalbas. Čia jie kalbėjo ir elgėsi kaip seni geri draugai, nors reprezentavo skirtingas partijas. Abu rūpinosi Amerikos saugumu ir bedarbių didėjimu. Taip pat abu nusiskundė, kad dažnai spauda duoda netikslas žinias.

Abu buvę prezidentai dabar atrodo atsigavę ir pasilėję. Tačiau prez. Fordas turėjo ramius. Jam buvo padaryta kelio operacija. Tame pačiame Ann Arbore mieste jis buvo susižeidęs žaisdamas futbolą.

Dabartinė Fordo biblioteka yra puošni. Čia yra daug istorinių dokumentų, kuriais galės pasinaudoti studentai ir visuomenė. Mums, lietuviams, yra svarbu turėti tokį žymių visuomenininkų mūsų tautos draugų. Baltijos laisvės atžymėjimas yra paskirtas ir buv. prez. Carteriui, tertoriuje.

KALENDORĖLIS

Vasario 24: Motiejus, Gandrimas, Vara, Alepis, Sruoga.
Saulė teka 6:34, leidžiasi 5:34.
Oras vėsus, gali pšnigti.

bet jam teks šį žymenį įteikti kitoje vietoje ir kita proga.
(ALTO informacija)

RESPUBLIKONAI PARINKO BERNARD EPTON

CHICAGO, Ill. — Praeilą antradienį visi labai atidžiai sekė Chicago miesto demokratų tarpusavio kovą, tuo tarpu Bernard E. Epton labai ramiai įmetė savo balsą į balsavimo dėžę ir nužingsniavo namo.

Jam nereikėjo kalbėti mitinguose, nereikėjo ruošti susirinkimų ir rūpintis pirmyniais rinkimais. Jis buvo vienintelis respublikonų partijos kandidatas. Jis žinojo, kad niekas jam nesukliudys. Jis vargu bus išrinktas, bet jis turi teisę kandidatuoti.

Jeigu jis būtų kiek apdairėnis, tai jis galėtų sustiprinti respublikonų partiją. Jis galėtų daugelį demokratų patraukti į savo pusę, bet iki šio mėto jis nerodė didelio susidomėjimo.

A. VOKETAITIS DAINUOS CHICAGOS LYRINĖJ OPEROJ

Arnoldas Voketaitis

Lyrinės operos vadovybė paskelbė 1983 metų sezono repertuarą, susidedantį iš septynių operų. Arnoldas Voketaitis, žinomas Amerikos lietuvių dainininkas, grįžta Lyrinė operon po kelių sezonų pertraukos ir pasirodys Chicago premjeroje Dmitri Shostakovichiaus operoje "Mtsenko Lady Macbeth". Ši opera buvo parašyta 1934 metais ir buvo pirmą kartą pastatyta Leningrade. Bet jos turinys labai aliarmo diktatorių Staliną ir jo cenzorius ir jie operai neleido daugiau rusų scenoje pasirodyti. Tik 1980 metais ji "atgaivinta" ir vaidinta garsiajame Bolshoi teatre, bet kitoki titulu. Diktatūros autoritams nepatiko ir originalusis kompozitoriaus suteiktas vardas, ir jie uždėjo jai kitą — "Katerina Ismailova".

Chicagoje opera bus statoma po originaliu kompozitoriaus titulu.

Voketaitis jau veteranas operos pasaulyje ir dalyvauja pasistymuose ne tik Amerikoje, bet ir užsienio taturuose. Jo žmona yra Lietuvoj gimusi.

GRAIKAI PASIRASĖ 10 METŲ SUTARTĮ

ATENAI, Graikija. — Antradienį Sovietų premjeras Nicola A. Tichonovas pasirašė su Graikijos vyriausybe 10 metų sutartį, tarp Graikijos ir Sovietų Sąjungos ekonominiams ir moksls santykiams sustiprinti. Kartu su Tichonovu į Graikiją buvo atskridęs ir Andrei Gromykas.

Sovietų delegacija buvo nuvykusi į Akropolį, kur rusus pasitiko buvusi gabi artistė Melisa Mercouri, kuri dabar eina kultūros ir mokslo reikalų ministrės pareigas.

Artistė Mercouri karo metu buvo kovinga. Ji vedė kovą prieš nacius ir verbavo partizanus vykti į kaimus. Buvo pasklidę gandai, kad ji buvo sukomunisuėjusi. Ji pasakojo, kad kovojo už graikų laisvę ir tikėjosi pagalbos iš komunistų. Mercouri po sutarties pasirašymo pasikeitė mintimis su Tichonovu.

NE VISEMS ALDERMANAMS PASIBAIGĖ RINKIMAI

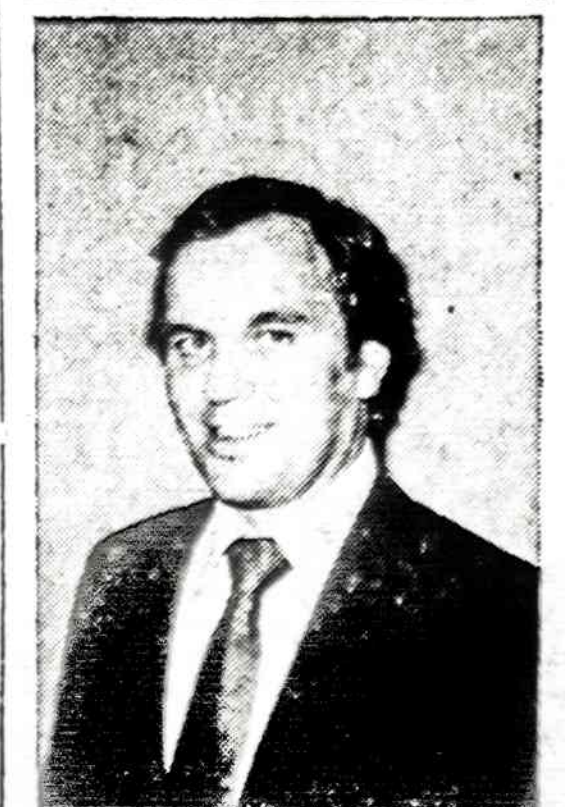
CHICAGO, Ill. — Praeilą antradienį Chicago rinko 50 aldermanų. Vietomis buvo po du kandidatus aldermano pareigoms, o buvo ir tokių wardų, kur jų buvo daugiau. Iš viso Chicagoje buvo 202 kandidatai 50 aldermanų pareigoms.

Aldermanas turi turėti savo apylinkės žmonių pasitikėjimą. Jeigu jis negauna bent pusės tų žmonių pasitikėjimą, kurie balsavo jo avarde, tai jis neskaitomas išrinktu pirminiuose rinkimuose ir turi dalyvauti papildomuose rinkimuose balandžio 12 dieną.

3-čio, 6-to, 8-to, 11-to, 13-to, 15-to, 18-to, 20-to, 22-ro, 23-čio, 24-to, 25-to, 29-to, 30-to, 31-mo ir kitų wardų aldermanai turės dalyvauti papildomuose rinkimuose.

— Antradienį aukso uncija kainavo \$604, bet trečiadienį uncija galėjai nusipirkti už 497 dol. Poros Amerikos bankų sunkmai buvo pakėlę aukso kainą.

— Aldermanas Frank Brady 15-tame warde gavo daugiausia balsų, bet ne 50%, todėl jis turės dar kartą kandidatuoti balandžio 12 d. rinkimuose.

Richard Daley tikėjosi laimėti, nurodė majorės J. Byrne klaidas. Ją išstūmė iš miesto vadovybės, bet pats taip pat pralaimėjo.

Jane Byrne paskutinėmis rinkimines kampanijos dienomis labai išvargė. Ji antradienį nuėjo apskčiau gulėti, o kai trečiadienio rytė pribudo, tai patyrė, kad ji pralaimėjo rinkimus.

TRAFIKO PAREIGŪNAMS REIKIA LEISTI PATIKRINTI ALKOHOLĮ

ATSISAKYMAS BUS LYGUS GIRTAM STOVUI,
JEIGU TEKŲ AISKINTIS TEISME

WASHINGTON, D.C. — Aukščiausio teismo narė Sandra Day O'Connor paruošė patvarkymus, kuriais turės vadovautis visi trafiko pareigūnai ir trafiko teismai. Viena taisyklė sako, kad vairuotojas, atsisakęs leisti pareigūnui patikrinti, ar jo organizme nėra alkoholio, bus skaitomas girtu, jeigu jo vairavimo metu įvyks trafiko nelaimė. Jeigu jis ir nebūtų girtas, bet neleidimas patikrinti girtumo slovio nulems, kad jis būtų skaitomas girtu.

Pastaraisiais metais dėl girtavimo įvyksta tiek daug nelaimių, kad trafiko pareigūnai turi turėti teisę patikrinti girtumo slovi. Pareigūnams labai nemalonu, kai jiems neleidžiama patikrinti girtumo. Tikrintojų liudijimas, kad vairuotojas buvo girtas, teismui labai svarbus.

Panaukino Pietų Dakotos teismo nutarimą

Aukščiausias teismas svarstė P. Dakotos valstijos sprendimą, kuris, ginamas žmogaus teises, nutarė neleist trafiko pareigūnams tikrinti girtumą. Pietų Dakotos teismas, svarstydamas vietos teismų nutarimą, ginantį vairuotojų, nenorinčių leisti tikrinti jų girtavimo, teises, skundėsi, kad pareigūnai kartais girtavimo tikrina be jokio reikalo.

Aukščiausias JAV teismas svarstė šį Pietų Dakotos teismo nutarimą, nutarė jį panaikinti ir įgaliojo ponį O'Connor paruošti sprendimą. P. Dakotos teismo sprendimas leido vairuotojui nesiduoti tikrinimui jo nusigėrimo stovio. Šis nutarimas tuoju praplito po visą P. Da-

PRADŽIOJE NORĖJO TIKRINTI PIRMINIŲ RINKIMŲ DAVINIUS

CHICAGOJ JUODAODŽIŲ YRA MAŽIAU NEGU BALTAODŽIŲ
BET SUŠISKALDĖ BALTAODŽIAI PRALAIMĖJO RINKIMUS

CHICAGO, Ill. — Dabartinė jis nešalins jų iš įstaigų. Washingtonas prašo juos pasilikti dabartinėse pareigose ir padėti jam administruoti milijoninį miestą.

ASAME NUŽUDYTI 1,127 ŽMONES

NEW DELHI, Indija — Indra Gandhi, nusikridusi į Asar provinciją, nustatė, kad per tris riaušių ir žudynių dienas žuvo 1,127 žmonės. Daugiausi nukentėjo bengaliečiai, per partarąjį dešimtmetį albęjęs Bangladešo į Asamą prieglaudą išskoti. Dalis bengaliečių anksčiau jau gyveno Asame.

Dauguma Bangladešo pabėgėlių Asame neturėjo teisės bausti. Nuo šių metų pradžios jie pradėjo registruotis, kad gletų teisėtai dalyvauti provincijos rinkimuose. Vietiniai Asmo indai nenorėjo tos teisės duoti. Nuo to prasidėjo riaušės, kurios sekė praėjusios savaitės žudynės. Indai nužudė 1,127 bengaliečius. Tūkstančiai našlių — moties su vaikais apgyveno kalnuose ir miškuose. Dabar Indijos vyriausybės steigiasi jiems pristatyti nors kamaisto.

— Prez. Reaganas prižadė padėti garantuoti siaurės Izraelio sienas, kai Izraelio ginkluotos pajėgos išvyks iš Libano.

— Grobikai trečiadienį išleido patarnautoją, kad pasakyti maltiečiams apie reikalingą gaudavens. Patarnautoja negauti sergantiems vaistų.

— Maroko vyriausybė atbartinams savivaldybės ir įvairi sakė išleisti Maltoje apsuotų riaušių įstaigų tarnautojams, kad Libijos lėktuvą.

— Prez. Reaganas prižadė padėti garantuoti siaurės Izraelio sienas, kai Izraelio ginkluotos pajėgos išvyks iš Libano.

— Grobikai trečiadienį išleido patarnautoją, kad pasakyti maltiečiams apie reikalingą gaudavens. Patarnautoja negauti sergantiems vaistų.

— Maroko vyriausybė atbartinams savivaldybės ir įvairi sakė išleisti Maltoje apsuotų riaušių įstaigų tarnautojams, kad Libijos lėktuvą.

Saudi Arabijos šeichas Jamani Abu Dabi mieste tariasi su likusiais trijų valstybių atstovais apie naftos kainų suvienodinimą visame pasaulyje.

Lietuvos nepriklausomybės ir Dariaus-Girėno skrydžio minėjimas

John Paukštis

Mackiewicz, St. Walters, B. Graves.

Perskaityti atsiųsti sveikiniai: kardinolo J. Bernardin ir burmistrės J. Byrne.

Dalyvius sveikino: Illinois valstijos senatorius Fr. Savickas, vysk. V. Brizgys, vicekonsulė M. Kriauchunas, ALTO vardu dr. Vl. Šimaitis, J. Paukštys, V. Samaska, D. Mackiewicz, St. Walters, B. Graves ir Fr. Brady.

Be to, sveikinimą prisitūmė Lietuvos Vyčių pirm. L. Slukas.

Visus sveikinimus palydėjome plojimu.

Vyčių choras, vadovaujamas F. Strolis, sudainavo "keletą laudies dainų. Buvo įsijungę ir duetas. Akmopanavo Robertas Mockus. Dainas palydėjome katutėmis.

V. Samaska perskaitė Dariaus-Girėno testamentą abiem kalbomis.

Po oficialios dalies prasidėjo vaišės. Buvo kepsniai su įvairiais priedais.

Po vaišių kun. F. Kireilis sukalbėjo maldą.

Aido orkestras pradėjo šokių. Aikštelė buvo beveik perpildyta šokėjais. Apie 10 val. vak. truputį publika prarastėjo. Viso dalyvavo apie 500 asmenų.

Minėjime dalyvavo daug žmonių asmenų, organizacijų veikėjų.

Vadovybė verta gilių padėkų už turiningą minėjimą ir šaunias vaišes.

J. Paukštis dėkojo organizacijoms, spaudai ir radijo valandėms už talkininkavimą.

K. Paulius

STOKOJA TAUTINĖS SAVIGARBOS

Atėitininkų Sąjungos įkūrimo iniciatorius, buvęs Lietuvos valstybės užsienio reikalų ministru prof. V. Jurgutis, kuris buvo gerai susipažinęs su lietuvių tautos problemomis, nurodė, idant norint lietuvių tautai, gynančiai tarp žvėriškų kaimynų, išlikti, reikalinga, jog kiekvienas lietuvis veikdamas pagalvotų, kad jis savo veiksmis nepakenktų savo tautai bei Lietuvai, ypač tai turėtų prisitaikyti mūsų intelektualai. Tad ypatingai šis pamokymas svarbus šiais laikais, kada lietuvių

tauta likimo pastatyta prie mirties slenksčio.

Šiuo dėsniu turėtų vadovautis ir lietuvių spauda, nes ji formuoja lietuviuose tautinį nusiteikimą ir dokumentuoja faktus, kuriais naudojami ir lietuviuose tautinį nusiteikimą ir dokumentuoja faktus, kuriais naudojasi ir lietuvių tautos prieštai. Deja, kaip tik šios tautinės ambicijos mai nepakenktų savo tautai bei Lietuvai, ypač tai turėtų prisitaikyti mūsų intelektualai. Tad ypatingai šis pamokymas svarbus šiais laikais, kada lietuvių

Visų pirma pavyzdžių palieskime skaitlingiausią mūsų spaudos organą "Draugą", leidžiamą marijonų vienuolių. Kad "Draugą"

trūksta tautinės savigarbos, — byloja jo pasamdųjų redaktojų tautinis susipratimas: 1) "Draugą" pasamdys redaktojus V. Alseika net išvyko į pabėgimą Lietuvą tarnauti okupantui ir mūsų tautai žudyti, 2) kiti "Draugą" pasamdys redaktojus J. Soliūnas nuėjo talkinti lietuvių prieštams, kurie stengiasi lietuvišką Marijonų Parko kaloniją sulaukti, 3) jo redaktojus, lietuviškos dvasios paliejęs, K. Bradūnas savo arogantiškais nemoralais neviečia lietuvių atbaidę nuo "Draugą" skaitymo, 4) nei jauniausias "Draugą" pasamdys redaktojus M. Dr. savo vedamuose nuvertindamas lietuvių tautą, pvz., kad lietuvių pasizymi "smukių daugumu" — daug lietuvių patriotų papiktino: O kiek "Draugas" patalpino rašinių tarp lietuvių erzelių kiliančių, kiekvienas susipratęs lietuvis žino, todėl netenka čia detalizuoti.

bet ypač tautinės savigarbos trūksta "Tėviškų žiburių" redaktoriui kun. Gaidamavičiui, kuris talpina savo redaguojamam laikraštyje net lietuvių tautą užganančius rašinius be jokio priešiško bei paaiškinimo, pvz., dr. Lewino ir dr. Sereikos, kurie kaltina lietuvių tautą 400,000 išrinktos tautos nužudymu, kada iš viso šios tautos tokios didelės skaičius Lietuvoj niekuomet negyveno. Reiškia, kun. Gaidamavičius nenori žinoti, kad šiuos jo laikraštyje užfiksuotus lietuvių tautos apkalbimus panaudos mūsų tautos prieštai mūsų nelaimėi, arba jo lietuvišką sąžinę yra visai apsumanę.

Todėl nemustėbu, kad kun. Gaidamavičius mielai patalpino pangermanistų J. Jakšto, J. Balio ir kitų rašinius, kurie, skleidami pangermanizmo moksline propagandą, nuvertina mūsų tautos istoriją, o kartu jie niekina tuos lietuvis, kurie ką nors gero surado mūsų tautos praeityje.

Ir Lietuvos universitetas nebuvo laisvas nuo šios moksline propagandos, ypatingai tuo pažiūmėjo mūsų keltininkas K. Būga. Tad nustebeina, jog Lietuvos universitetas surė be tinkamo pasitaisymo į užsienį studijoms pagilinti žinias kaip A. Čalį, J. Jakštą, Z. Ivinskį, etc., kurie lengvai leidosi indoktrinui ir vokiečių propa-

gandos mokslui. Tai aiškiai byloja kad ir šis faktas, pvz., Ashton Salys savo disertacijoje "Die zematischen Mundarten", turėjo rašyti apie žemaitių tarmes, bet jis joje pagal savo mokytojų pangermanistų nurodymus įrodinėjo, jog lietuvių Mažoji Lietuva yra kolonistai iš Didžiosios Lietuvos, kas prieštarauja istorinei tiesai. Tą patį padarė ir Z. Ivinskis savo disertacijoje "Bauernstand" etc. Dar liūdinau, jog jie grįžę į Lietuvą pangermanistų moksline propagandą skleidė Lietuvos Alma mater sienose ir kitur. Vadinasi, jie padarė lietuvių tautos paraziatus, nes jiems, studijuojant užsieny, Lietuvos valstybė iš savo išdo mokėjo jiems stipendijas, o jie grįžę į savo kraštą, mulkinti svetimųjų mokslo propagandos, dirbo lietuvių tautą pražūtinga darba.

Taip pat tautinės savigarbos trūksta vienuoliams pranciškionams, kurie leidžia "Aidai" žurnalą. Pavyzdžiui, vienuoliui pranciškionui žurnale "Aidai" leido pangermanistui P. Reklaičiui savo arogantiškais melaginiais išvedžiojimais suniokinti nuosirdų lietuvių tautos tyrinėtoją V. Ž. Tai įrodė prof. J. Kupronis savo straipsnyje "Mažosios Lietuvos problemos ir savės niekinimas" (žiūr. "Nepriklausoma Lietuva", 1980 m. gruodžio mėn. 5 d.). Juo liūdinau, kad vienuoliai pranciškionai neleidžia V. Ž. "Aiduose" net pasiaiškinti. Tai parodo mūsų vienuolių menką moralę.

Kad nemaža lietuvių vienuolių bei kunigų pataikauja lenkams arba veikia lenkų įtakos šešėlyje, tai įrodė A. Jonys savo rašinyje "Lenkų įtakos šešėlyje" (plačiau Ged. Stanaitis "Kodėl neparašyta Lietuvos istorija", 1975 m.). Apie tai rašė ir inž. J. Augustaitis. Todėl ir mūsų vienuolių bei kunigų spauda praeitais metais minint jubiliejų lietuviškiausios Lietuvos Ganytojo arkivyskupo prof. P. Karevičiaus jo nepaminėjo, nes anot prof. Vc. Biržiškos, jis už savo lietuvišką veiklą buvo lenkams spaudžiant, uždarytas į vienuolyną. Tik stebėtina, kad net tautininkų spaudos organas "Dirva", matyt, frontiniškai įtaigojant, arkivyskupo prof. P. Karevičiaus jubiliejus taip pat nepaminė. Stebėtina, kad ir kun. Trimakas ateitininkų organe "Ateitis" lei-

JURGIS JASINSKAS

SPAUDOS PABIROS

Dar šis tas apie kompozitorių Juliją Gaidelį

Šių metų sausio mėneso 28 d. Naujienose, "Bendruomenės Vagų" skyriuje yra atspausdintas ilgokas Z. J. (Z. Juskevičienės ? J.) rašinys apie kompozitorių Juliją Gaidelį. Tas rašinys pavadinamas: "A. A. kompozitorius Julius Gaidelis užsitarnavo tautinės pagarbos, įamžinimo".

Tame rašinyje autorė apžvelgia to kūrėjo gyvenimą, eina mokslo, muzikinę darbuotę mo-

do G. Remeikytei paniekti net Jėzų Kristų.

Tautinės ambicijos trūksta ir Lietuvių fondui, kuris pakliuvas į frontininkų rankas, rūpinasi tik savo srovės bei savo palikimų reikalais. Jis net skiria lėšas pornografiniams romanams išleisti, bet "trūksta lėšų" Sibiro kankinio J. Kreivėno knygai išleisti, kurioj dokumentuotai aprašyta lietuvių ištremtųjų baisios kankios tolimuose Sovietų Sąjungos koncentracijos lageriuose. Lietuvių fondui "trūksta lėšų" ir akademiko prof. dr. Kusnerio studijai lietuvių kalba sleisti, nes jis šioj studijoj įrodė, jog lietuvių Mažoji Lietuva nuo amžių yra vietiniai gyvenojai. Taip pat stebina, kad Lietuvių fondo vadovybė skiria didžiules sumas dailininko Domščio kūriniams, kurie nieko bendro neturi su lietuvių tauta, o tuo tarpu mūsų dailininkų (J. Juodžio, Rūkštelės, Tričio etc.) puikių lietuviškų darbų nenori matyti. Lietuvių fondas skyrė lėšas net "Metmenų" redaktoriui, kuris savo arogantiškumu net Lietuvos herbą Vyty pajaukė.

Bendroji išvadoj seka: jei mes norime, kad lietuvių tauta nebūt nušluota nuo žemės paviršiaus, turime mes, lietuvių, savo širdy nešioti nuolat mūsų gaubingo tautos veterano prof. V. Jurgučio pačioj pradžioj paminėtą pamokymą, o be to, nuosirdžiai darbuotis lietuvių bei savosios tautos gerovei, nes nepaisydami savo tautos reikalų bei jai kenkdami savo darbais, virstame šių laikų bajorais, kurie veda mūsų tautą prie pražūties, kaip tai darė lenkų mulkinti, senosios Lietuvos bajorai Z. Vinciusas

kyklose, jo paties suorganizuotose choruose, ir visą jo kompozicinę kūrybą, kurios viršūnė jis pats skaitė IV-ją simfoniją. Baigdama savo pasisakymą, p-nio Z. Juskevičienės siūlė: "Yra būtinas reikalas pastatyti komp. J. Gaideliui paminklas. Aišku, jog pats prasmingiausias paminklas jam bus, tai jo paties geriausio kūrinio — ketvirtosios simfonijos įreikstravimas ir atskiru leidiniu to kūrinio išleidimas. (Čia norėčiau įterpti savo siūlymą: reikia paruošti ir išleisti visą seriją kompozitoriaus J. Gaidelio muzikinių kūrinių J.). Tuo pačiu būtų sukaupias ir gana didelės įnašas į išeivijos kultūros aruodą". Šią mintį iškelia, autorė Z. J. pateikia ir konkretų pasiūlymą tokio paminklo pastatymo finansavimui: "Na, Na, o kūrinio — finansavimo reikalas, be abejo priklauso visos išeivijos sutelktam fondui — Lietuvių Fondui. Tiesą sakant, dabartinis šio fondo valdybai irbūtų pu-

kyklose, jo paties suorganizuotose choruose, ir visą jo kompozicinę kūrybą, kurios viršūnė jis pats skaitė IV-ją simfoniją. Baigdama savo pasisakymą, p-nio Z. Juskevičienės siūlė: "Yra būtinas reikalas pastatyti komp. J. Gaideliui paminklas. Aišku, jog pats prasmingiausias paminklas jam bus, tai jo paties geriausio kūrinio — ketvirtosios simfonijos įreikstravimas ir atskiru leidiniu to kūrinio išleidimas. (Čia norėčiau įterpti savo siūlymą: reikia paruošti ir išleisti visą seriją kompozitoriaus J. Gaidelio muzikinių kūrinių J.). Tuo pačiu būtų sukaupias ir gana didelės įnašas į išeivijos kultūros aruodą". Šią mintį iškelia, autorė Z. J. pateikia ir konkretų pasiūlymą tokio paminklo pastatymo finansavimui: "Na, Na, o kūrinio — finansavimo reikalas, be abejo priklauso visos išeivijos sutelktam fondui — Lietuvių Fondui. Tiesą sakant, dabartinis šio fondo valdybai irbūtų pu-

— laimėti parlamento rinkimus, kurie įvyks kovo mėn. 5 dieną.

— Smėlio dulkų audra Australijoje dienos metu užtemdė Melbourn miesto.

Sveikinu Naujienų pirmąjį numerį ir sveikinu jas, pradėjusias 69-uosius metus.

John Jokubonis

Sveikinu Naujienas 69 metų sukakties proga ir linkiu redakcijai bei administracijai didelės kantrybės, ištvermės ir sėkmės

Juozas Sarapnickas

St. Catharines, Ontario, Canada

VLADO PUTVIO FILOSOFIJA

VAIDIEVUTIS ANDRIUS MANTAUTAS

Vladas Putvis

(Tęsinys)

Ne kartą valstybė tampa tautai Prokrušto lova, koja vartojama kaip karpalys, kurį gyvas skutamas ir kalamas viniomis" (II, 54).

Gerą valstybę tautai reikalinga, bet tauta neturi užmiršti, kad "jei valstybė žūsta, ji gali būti daug kartų atstatyta iš naujo, kaip mašina. Jei žūsta tauta, tai jau žūsta amžinai". (II, 55).

Todėl tauta neturi užsikrėsti valstybingumo svaigaliu. Tauta turi sielą. Tautos siela turi valią. Tauta turi turėti savo valios šventyklą ir mokyklą, tautinės sąmonės židinį ir nuolatinį tautos židinio saugotojus. Kaip tik čia Putvio ideologijoje randama vieta, jo įkurtoji Šaulių Sąjunga. Šaulys yra tautos karys, tautos aukuro tarnas ir saugotojas, tautos valios vykdytojas. Tikrasis šauliškumas gimsta iš tikrojo tautiškumo ir yra vyriausias tautybės laisvės gynėjas.

Tauta "žinoti ir organizuojasi, atsivėlgdama ir tolimiausią ateitį stengdamasi suriši savo ateities vėgą su paties absoliutu laibu ir šulig tuo nustato šios dienos žingsnius". (II, 57). Iš to išplaukia nacionalizmo bei soviniško-pasmerkinimo ir patriotizmo supratimas ir būtinumas. Nacionalizmas bei sovinizmas ne vienija, bet skaido. Tuo tarpu, "patriotiškumas yra vienas pasaulio, kaip viena yra meilė, nes kas myli bent ką, tas ir kitą meilę suprantasi". (II, 83). Kitos tautos taip pat siekia Absoliuto, ir šitas siekimas turi būti nuolat jomas tauties paties absoliutaus tikslu etišiais dėsniais. Tikrasis patriotizmas veda tikrai į

sveiką ir kultūringą tarpusavio rungtyniavimą.

Tačiau, neperžengiant Dievo nustatytą ribų, "prakeikta yra tauta, kuri nelaiko savęs rinkta". (II, 12). Kiekviena tauta turi savo specifinį uždavinį. Šia prasme ir "lietuvių tauta turi ir savo Dievą, nepanašų į kitų tautų dievus, kurį mes galime darbai tikrai pasiekti. Tik su pagalba savo kultūros, savo kalbos, tikrai plėtodami ir tobulindami savo tautinius savitumus. Mūsų Dievas tikriausiai kreipia į mus lietuviškai suprantančią ausį ir taja kalba lietuvių geriausiai išklauso. Taigi, Lietuvos žemėje rinkta tauta esame mes ir prakeikimas mums, jei mes nesugebėsime to vardo amžinai išlaikyti, žemės teisės įgyti ir visa tai apginti". (II, 14).

Paskiras žmogus gali tikrai tūbulėti ir artėti prie Absoliuto tik per savo tautą. Individo kelyje į Dievą galioja dėsni: "Vienas vieno tik nori. Tarnauti mūsų tautai ir tarnauti Jam. Vesk tautą tobulybės ir doros keliu, ir nuvesi į Jį". (II, 16).

Jei kas nori pasijusti dvasioje amžinas, turi sugebėti sujungti savo sielą su tautos siela. Tai nelengvas dalykas. Tėvynės kelias raistuoti. Norincio juos perbristi ir nusausti laukia darbas ir kova. Bet vistiek "nėr kito kelio, nes ir anapus gyvenimo ribų nerasi skausmų kampo, jei skausmu ir darbu neišsikovosi čia, tėvynės laukuose". (II, 202).

(Pabaiga)

Camdeno savivaldybė pradėjo bylą prieš Sovietų prekybos atstovybę, įsikūrusią Highgate, šiaurinėje Londono dalyje. Atstovybė kaltinama neužmokėjus 517,580 svarų mokesčių. Atstovybei buvo bandyta įteikti reikalavimai sumokėti nekilnojamo turto mokestį, bet rusai atsisakė priimti raštą. Reikalavimą, kad Sovietų atstovai kovo 11 d. stotų prieš teisimą. Jei Camdeno savivaldybės įteiktas teismas patvirtins, tai mokesčių suma bus išieškota iš Sovietų Sąjungai priklausančio turto.

Kubos diktatorius F. Castro šiais metais lankysis Ispanijoje, Prancūzijoje ir Švedijoje. Tai bus jo pirmasis vizitas Vakarų Europoje.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA. Lietuvių literatūros meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, nekuomet nesenai, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos J. Rauckio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Medaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rukštelės ir A. Varnos kūrybos pavyzdžiais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DAINŲ SVENTIS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaidienienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, geriantis autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIEŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkio aprašymas Juozo Adomaičio — Dėdės Berno gyvenimas. Tai ne savas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities šio ratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga pardūdoma tik \$2.

LIETUVIŠKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamaliūno įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalės ir Labguvos apkirčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidybos iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimų ir jų vertinai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$4.

KĄ LAUMERIS LAUKA, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie žmones ir vietas neprik. Lietuvoje ir pū maišiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenimo ir politikoje: tik ne žargio Jankino knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus laisvę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

RAITVINIS NOVELAS, H. Zoschenko kūryba, J. Valačia vertimas, 206 pusl. knygoje yra 30 samojagų novelių. Kaina \$1.

Knygos gatnamos Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakytį galima, pildant šiąją paraiškimą išsiųsti.

Čiurlionio Galerijoje, Inc., 4038 Archer Ave., dar galima pamatyti Č.G. 25 metų sukurtoją dailės parodą. Dalis kūrinių išstatyta iš Kūrinio Fondo, skirtio nepriklausomai Lietuvai. Prie šių darbų prijungta Čiurlionio Galerijos, Inc., steigėjo dail. Zenono Kolbės 10-tis metų pomirtinė paroda: vitražų ir mozaikos projektų darbai. Galerija atdara kasdien, išskyrus sekmadienį ir trečiadienį. Įėjimas laisvas pro Midland Savings banko duris. Patartina šią parodą pamatyti. Galerijos Direktoriatas

ANUPRAS TAMULYNAS

DR. JURGIS SAUERVERINAS

Lietuviais esame mes gimę, Lietuviais norime ir būti!

1883 m. buvo pradėtas leisti pirmasis lietuvių tautinei sąmonei žadinti lietuviškas laikraštis — "Aušra". Taigi šiais metais iminėjame šimto metų sukaktį nuo pirmojo lietuviško laikraščio pasirodymo. Dar prieš milijoną metų praeitį lietuvių tautos žadintojus — aušrininkus. Ši kartą paminėjus vieną žymų aušrininką mūsų antrojo himno: "Lietuviais esame mes gimę" autorių — dr. Jurgis Sauerveriną.

Kartais atsitinka ir taip, kad šventimantis pamilsta kitą tautą ir skiria jai didelę dalį savo kūrybinių darbų. Taip yra atsitikę su J. Sauerverinu. Jis yra vokiečių, gimęs 1831 m. sausio 15

d. Hannoverėje. Jo tėvas buvo kunigas ir persikėlė gyventi į Gronau miestelį, kur dalį savo jaunystės praleido ir J. Sauerverinas. Mokėsi Hannoverėje, studijavo Goettingeno universitete teologiją, filosofiją ir kalbas; vėliau studijavo Vienoje. Iš ten išvyko į Angliją. Po kelerių metų grįžo Vokietijon.

J. Sauerverinas buvo išsimokslinęs, kaip pats sako, mokėjęs 43 svetimas kalbas, vertęs bibliją į įvairias kalbas. Jis žinojamas kaip politikas, rašytojas, kalbininkas. Mažosios Lietuvos veikėjas. Kalbų mokymosi tikslu aplankė daug tautų. Kada jis pirmą kartą atvyko Lietuvon — nėra žinoma. Tik yra žinoma, kad 1877 m. atvykęs Maž. Lietuvos gyveno Pilkalnio apskr. ir nuo šio laiko kasmet atvykdavo

į Mažąją Lietuvą ir gyveno Šilaininkų ir Lazdynų kaimuose. Artimai susigyveno su lietuviomis. Pamėgo juos, įsijungė į lietuvininkų tautinę politinę veiklą. Patiko jam Lietuvos gamtos grožis; pamilo lietuvių kalbą, kaip jis sakosi, kad lietuvių kalba jam buvusi lyg ir motinos kalba.

Keletą kartų (1879, 1881 ir 1888 m.) buvo lietuvininkų kandidatu į Prūsijos seimą. Seimane nebuvo išrinktas, nes vokietininkai ir dalis nutautėjusių lietuvių jį niekino. Jis buvo nepatenkintas, kad lietuviai, pasirinkę jį į seimą kandidatų, reikiamai jo neparemė. Nusivylęs lietuviomis — apeido Mažąją Lietuvą ir daugiau nebegrįžo ir neberašė lietuviškai.

Iš Norvegijos jis rašė: "Gėda tiems, kurie privertė mane palikti tą žemę, kurios lyg sūnumi buvau pastojęs".

Ir tikrai, jis mylėjo Lietuvą, jos žmones, kalbą, gamtos grožį, ir jautėsi lyg tai būtų tikras Lietuvos sūnus, nes daugiau rūpinosi Lietuvos likimu negu lietuvių. Jis žadino lietuviuose tautinę sąmonę, gynė lietuvių nuo skriaudėjų — parašė daug straipsnių ir brošiūrų ("Apie atgaivinimą mūsų lietuviškos kalbos" ir daug kitų).

Sauerverinas matydamas, kad Prūsų vadžia naikina lietuvių kalbą, šalindama ją iš mokyklų, kad lietuviai bepradeda atsizadėti savo gimtos kalbos, — jis pasidaro tos kalbos gynėju. Jis įrodinėjo, kad lietuviai, išsižadėdami savo kalbos ir lietuviškos prigimties, dvasiškai skursta. Jis žadino lietuviuose garbės jausmą — esą garbinga būti lietuvininku. Valdžiai rašė peticijas, kad lietuviai kalbą gražinti į mokyklas. Kai prašymai nieko nepadėjo, tuomet Sauerverinas pasiūlė pasiųsti delegaciją pas karalių (1878 m.). Bet ir čia lietuvių reikalai nepagerėjo. Tuomet Sauerverinas ragino lietuvių savo vaikus mokyti lietuviškai.

viskai li rašyti namie ir steigti sekmadienines mokyklas. J. Sauerverinas ragino lietuvius nepasiduoti skriaudėjams — ginti savo teises.

Šie Sauerverino eilėraščiai buvo mėgiami: "Lietuva, ant visados", "Vainikas", "Gals ir ty-lėjimas" ir kit. Taip pat parašė dvi poetas: "Macilėnas ir Gražina" — išspausdinta "Aušroje". (Turinys — lietuvių kovos su Kryžiuočiais) ir antroji "Nemūnyčiai naujųjų laikų M. Lietuva".

Iš J. Sauerverino sukurty eilėraščių lietuvių mėgiamiausias yra "Lietuviais esame mes gimę", kuris buvo išspausdintas "Aušros" kalėdoriuje — "Lietuvninkai mes esame gimę". O tik vėliau muzikas St. Šimkus sukūrė — sukomponavo gražią, iškilmingai skambančią melodiją. Šis Sauerverino eilėrašties dabar lietuvių giedamas iškilmingomis progomis kaip antrasis Lietuvos himnas.

Šio eilėraščio žodžiais autorius daug ką mums pasako: "Lietuviais esame mes gimę, Lietuviais norime ir būti! Tą garbę gavom užgimę, Tai ir neturim leisti pražūti!"

Vadovaukime šiam eilėraštyje pasakytomis kilniomis mintimis — pereikės dejuoti dėl lietuvių per greitą nutautėjimą. Nors J. Sauerverinas išvyko iš M. Lietuvos nušivylęs lietuviomis, bet meilė Lietuvai, lietuviams, lietuvių kalbai neišnyko — jame. 1903 rašė Basanavičiui, kad pasiilgęs lietuvių, norįs dar aplankyti tą jo pamėgtą kraštą ir padėti išlaikyti lietuvių gyvą kalbą. Bet, deja, jo noras neišsipildė — mirė 1904 m. gruodžio 16 d. Oslo mieste, Norvegijoje. Jo kūnas buvo parvežtas Vokietijon ir palaidotas Gronau miestelio kapinėse.

Sauerverino atlikti darbai Lietuvai yra didingi: jis vadovavo Maž. Lietuvos politinei veiklai, garsino Lietuvos vardą sve-

tur, į odin'io lietuvių kalbos grožį. Jis siejo lietuvių nutautėjimą — lietuvių gimę lietuviams turime ir būt. Tai žodžiai Sauerverino — palikti lietuviams.

AUSTRALIJOS GAISRUOSE ŽUVO DAUG ŽMONIŲ

Po ilgai užtrukusios sausras pietų Australijoje kilo miškų ir laukų gaisrai, kurie pasiekė gyvenamąsias vietas, ir padarė daug nuostolių. Žuvo virš 80 žmonių, daugiau negu 450 buvo sužeista. Sudegė apie 1,000 namų ir apie 6,000 žmonių turėjo būti evakuota į saugesnes vietas. Du didžiausi gaisrai priartėjo prie didžiųjų miestų — Adelaidės ir Melbourne, kur gyvena daug lietuvių. E. L.

Afganistano Krašto apsaugos ministris Abdul Khader ir kariuomenės politinio departamento viršininkas gen. M. Sadeki lankėsi Maskvoje. Juos pakvietė Sovietų Krašto apsaugos min. Ustinovas. Kremlius suirūpinęs nesibaigiančiu partizanų veikimu, žema afganistaniečių kareivių morale ir dezertavimu. 30,000 Afganistano kariuomenės, Sovietų okupacinės armijos prižiūriną, verčiama kovoti su krašto laisvės kovotojais. Neseniai Sovietų karių laikraštis "Raudonoji žvaigždė" aprašė, kaip Afganistano "kontrrevoliucionieriai" išžudė tūkstančius žmonių, sunaikino 2,000 mokyklų, 31 ligoninę, 104 pirmosios pagalbos stotis ir pridarė kitokių nuostolių.

NE VISKAS GALIMA

— Toji porėlė skersai gatvės, yra labai įsimylėjęs vienas į kitą, — aiškina Pušienė vyrui. — Kiekvieną rytą, išeidamas į darbą, Kuodelis pabučiuoja Kuodelienę. Kodėl tu to nepadarai? — Kodėl to nedarau? Juk aš jos kaip reikiant dar nepažįstu...

KVIEČIAME Į NAUJIENŲ

BANKETA

NAUJIENŲ 69 M. SUKAKČIAI PAMINĖTI

Sekmadienį, š.m. kovo 6 dieną

MARTINIQUE SALEJE

2500 W. 94th Street

Evergreen Park, Illinois

- DAINOS
- SVEIKINIMAI
- VAKARIENĖ IR GERIMAI
- SOKIAI

Pradžia 5 val. popiet — Įėjimas \$20.

BANKETĄ RUOŠIA

NAUJIENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto

1739 SO. HALSTED STREET,

CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu 421-6100

JAY DRUGS VAISTINĖ

8749 W. 71st St., Chicago, Ill.

• REPREZENTACIJOS VILKONINŲ REKREACIJOS • PAKUOTĖS KARTONINĖS • KOSMETIKOS REKREACIJOS

Atidara šokiadieniais nuo

8 val. ryto iki 10 val. vakara.

Šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 11 val. vakara.

8. KULICKAS, B.S., Registracijos valdybininkas

Tel. 476-2206

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980	metams	\$40.00
Subscription Rates:	pusei metų	\$22.00
	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$5.00
25 cents per copy	Užsienio:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusei metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams	\$45.00	
pusei metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$5.00	
Kitoje JAV vietoje:		
	P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Jane Byrne šoko, rankas spaudė ir... pralaimėjo

Jane Byrne vadovaujami demokratai pralaimėjo Chicago miesto pirminių rinkimų. Harold Washingtonas anksti pradėjo, nesigyrė, balsuotojus registravo ir gavo demokratų partijos nominaciją Chicago miesto mero pareigoms.

Demokratai valdė Chicago nuo 1927 metų. Jane Byrne ir Richard M. Daley tikėjosi, kad jų srovės demokratai galės dar bent keturis metus būti miesto administracijos prieštakyje, bet abu apsiriko. Prokuroras Daley pirminių rinkimų dieną vakarą jau prisipažino, kad padaręs klaidą. Tikrovėje kova ėjusi tarp dviejų kandidatų: tarp Jane Byrne ir juodaodžio Harold Washington. Kovos metu jis reikė vilti laimėti. Jam atrodė, kad čikagiečiai kreips daugiau dėmesio į principus, negu į šokius, dainas ir rankų paspaudimą. Jane Byrne turėjo didoką skaičių pritarėjų juodaodžių tarpe. Ji manė, kad jie savo balsus atiduos jai, bet ji apsiriko. Jie spaudė jai ranką, šypsojosi susirinkimuose, bet kai atėjo laikas balsuoti, tai išmušė skylutę ties Kongreso atstovo Washingtono vardu.

Jane Byrne buvo tiek išvarginta pirminiais rinkimais, kad ji anksti savo rėmėjams Ambassador viešbutyje pasakė, kad eina miegoti. Ryte atsikėlusį pasiteiravo, kaip eina balsavimai. Jai jau nebuvo ko tikėtis. Richard Daley jau buvo pareiškęs, kad kova ėjusi tarp jos ir Harold Washingtono. Susikačiuotų balsų skaičius parodė, kad Washingtonas buvo gavęs žymiai daugiau balsų negu ji.

Trečiadienio rytą, tuojau po antros valandos, Washingtonas buvo gavęs 410,780 balsų, Jane Byrne turėjo 380,840 balsų, o Richard Daley buvo gavęs tik 350,277 balsus. Jane Byrne nenorėjo sutikti su tokiu balsų skaičiumi. Ji dar norėjusi patikrinti paduotų balsų skaičių, bet šaukštai jau buvo po pietų. Visos balsavimo dėžės jau buvo federalinių skaičiuotojų tarpe. Bus žmonių, ku-

M. Silekis

Gėlynuose. Aliejus

PASTABOS IS TOLO

Kelios mintys tautos šventei prisiminti

Kalba pasakyta Los Angeles lietuviams minint Vasario 16 dienos sukaktį 1983 m. vasario mėn. 13 d.

Los Angeles lietuviai šių metų vasario 13 d. minėjo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 65 metų sukaktį. Naujiešose jau buvo trumpai paminėta apie minėjimą. Buvo pakviestas Jonas Daugėla kalbą pasakyti. Losangeliečiams jis dėstė tokias mintis:

(Tęsinys)

Juk, pagaliau, už tuos nemirtingus žmonijos principus šimtai tūkstančių jaunų šios šalies jaunuolių žuvo netik antrajame kare, bet ir Korėjoje, Vietname. Tik galia, kad jie nepasiekė savo tikslo, o visą vakarų

pasaulį ištatė dar didesniems likiminių pavojams.

Šiuos didžiulius žmogaus teisių ir laisvės idealus ypatingai išskėlė buvęs prezidentas Carteris. Jis savo inauguracinėje kalboje pabrėžė: "Mūsų turime prisitaikinti prie besikeičiančių sąlygų, bet negalime nutolti nuo savo principų". Ir tai principinei užsienio politikai patvirtinti, jam labai daug padėjo Helsinkio aktai.

Daugelis mūsų juos pasmerkė. Pasmerkė juos ir daugelis pavergtųjų tautų, nes jos vis dėlto, kad ir netiesioginiai įteisinę esamą padėtį Europoje. Kaikurie mūsų jėgų "judosiai" išvadino tuos aktus pasirašiusius vakarų diplomatus. Bet tų aktų susitarimai, kuriuos iškilmingai pasirašė ir pats tuometinis raštonas imperatorius Brežnevas, rado labai didelį atgarsį pavergtose tautos. O ypatingai pavergtose Lietuvoje. Susidarė visas tinklas Helsinkio Grupių su savo centrine organizacija pačioje Maskvoje. Jos surinko ir įvairius būdais ir vakarų pasaulio išsijungė didžiulius pūnus konkrečios medžiagos, paremtos pavardėmis ir vietovėmis, kuri rodyte rodė, kaip Sovietų Sąjauje jau po metų didžiulius vadų parašiusius pasirašiusius. Ir ši medžiaga buvo labai plačiai ir veiksmingai panaudota tiek Bielgrado, tiek ir Madrido konferencijose. Ypatingai daug pasiegtos ir labai įtikinamos medžiagos pateikė Helsinkio lietuvių grupė. Šia visa medžiaga kruopščiai sutvarkė, sutvarkė ir memorandumus ir plačiai paskleidė visiems konferencijos dalyviams, kurie ją labai efektingai panaudojo prieš bolševikus.

Ir taip bolševikų valdžia net juste nepajuto, kad ji atsidūrė tarptautinio teismo kaltinamųjų suole ir tik begalėjo bejėgiškai gintis. Sakoma, kad Helsinkio susitarimus pasirašęs Brežnevas net apsisverkė. Bet šandien ne aišku ar jis verkė iš džiaugsmo, ar staiga pamatęs, kaip skaudžiai jo parašas Kremliaus valdovams atsirūgė ateityje?

Bolševikų valdžia nenori atsiminti nuo Helsinkio aktų, nes ji juos pasirašė patys didieji jų imperijos valdovai. Bet už tai jie labai skubiai puolėsi sunaikinti visus šaltinius, kurie taip gausiai patarnauja juos tarptautinėse konferencijose kompromituoti. Ir čia, žinoma, pirmoje eilėje krito bolševikams mirties kirvis ant Helsinkio grupių ir jų veikėjų už geležinės uždangos. Ir tuometinis KGB viršininkas, o jau dabar ir pats bolševikiško pasaulio valdovas Yurij Andropovas tuojau įsakė savo budeliams nesigailėti pačių žiauriausių priemonių šioms grupėms galutinai sunaikinti ir jos veikėjus fiziškai eksterminuoti. Ir, žinoma, labai trumpu laiku jis savo tikslą pasiekė ir tos grupės buvo sunaikintos.

Pereity metų pabaigoje Helsinkio grupių steigėjų ir organizatorių, disidentinio už geležinės uždangos pradininko Sakharovo žmona Yelena G. Bonner Maskvoje jos bute susibūrusiems vakarų spaudos atstovams pareiškė: "Šiose sąlygose Helsinkio grupių veikla neįmanoma, jos nebėgi atlikti tų uždavinių, kuriems jos buvo sukurtos. Ir todėl jos turi sustabdyti savo veiklą". Ji taip pat tuos vakarų žurnalistus informavo, kad yra suminti ir nuteisti netik visi šių grupių nariai, bet yra suminta ir bolševikiškam teismui atiduota jų nuolatinė gynėja Solija K. Listratova. Ši advokatė be jokio atlyginimo, ir rizikuodama savo saugumu, gynė sumintuosius Helsinkio grupių narius. Pažymėtina, kad ji, juos ginama, nevenė teismui pateikti eilę Sovietų Sąjose pareigūnų nusikalstamų, nesilaikant Helsinkio sutarimų ir pažeidžiant žmogaus prigimtias teises, kurias Sovietų Sąjose piliečiams patikinta tos pačios valstybės konstitucija. Tuo būdu bolševikų valdžia atsidūrė teismo kaltinamųjų suole netik Bielgrade ar Madride, bet ir pačioje Maskvoje.

Net kelis kartus ir bolševikiškas saugumas yra pažymėjęs, o Sakharovas patvirtinęs, kad pati veikliausia ir geriausia organizuota buvo lietuvių Helsinkio grupė. Tad ant jos ir išpylė Andropovas visą savo ir savo patikėtinių pyktį ir kerštą. Iš visų tos grupės narių pavergtoje Lietuvoje liko nesuminta tik viena amžiaus ir ligų sukaityta Sibiro kankinė Ona Poškie-
ne?Lukauskaitė. Vienam tos grupės nariui pavyko pasitraukti į vakarus ir jis dabar gyvena Amerikoje. Vienas tos grupės narys yra mirtis, kitas žuvo laivą įtartuose aplinkybėse — susisiekimo neįsimeje. O kūsieji penki yra suminti ir nuteisti 38 metus kalėjimo ar tremties Sibiro gulaguose. O š visos Helsinkio grupių tikrųjų narių yra suminti 28 ir iš viso nuteisti 355 metus kalėjimo ar tremties. Jie visi ir šandien yra kaliniai. Bet kokiose pastangos juos išvaduoti ar sumažinti bausmės liko nesėkmingos.

Šių Helsinkio grupių veikėjų niekada neužsiėmė jokiais teroristiniais veiksmais ir kokia nors prieš sovietinę veikla. Suminto tos grupės nario Vytauto Skučio žmona Irena Vilniuje vakariečiams žurnalistams pareiškė: "Vienintelis mano vyro nusikaltimas yra, kad jis žodžių ir raštu gynė žmogaus teises, kurias kiekvienam Sovietų Sąjose piliečiui užtikrina šios šalies konstitucija".

Tačiau vis dėlto šios Helsinkio grupės buvo lyg vieši viso disidentinio pasipriešinimo centrai ir tos veiklos lizdai. Tų grupių atsiradimas ir jų veikla vėl sužadino tautos išlaisvinimo viltis ir labai stipriai palaikė pavergtųjų moralę. Jų veikla parodė, kad pavergtosios tautos dar nėra galutinai vakarų pasaulio užmirštos. Parodė, kad laisvės byla dar nėra galutinai pralaimėta. Lietuvos Helsinkio grupė labai daug padėjo mūsų tautos laisvimo bylą dar kartą iškelti ir tarp tautinių forumų ir sudarė sąlygas vakarų, o ypatingai Amerikos diplomatomis ją ginti.

Iš tų keturių metus Helsinkio lietuvių grupę, kaip ta mažą lepsnelį švietę pavergtai tautai ir gavimo laisvės viltis. Praeity metų pabaigoje ir ji buvo užgesinta. Ji užgeso tyliai, ramiai, netik laisvojo pasaulio demokratų, bet ir mūsų pačių nelabai pastebėta.

As nenorėčiau prieš jus pasirodyti toks lengvabūdis, kad ištvirtinau, jog Amerikos ar net ir viso vakarų pasaulio įsikimas, vieši, pareiškimai ir protestai ar kokia kitokia griežta reakcija būtų galėjusi išgelbėti ar bent pratęsti Helsinkio grupių gyvybę.

(Bus daugiau)

— Andropovas dar kartą priėmė Prancūzijos užsienio reikalų ministrą Chysson. Jiedu tarėsi apie atominių raketų mažinimą Europoje.

JUOZAS SVAISTAS

ELDORADO

(Tęsinys)

vienu ypu išlenkė pripiltą alaus stiklą.

Netrukus atsistojo Tvirbutas ir pristatė:

— Advokatas Paul Barnett-Barniūnas nori pasakyti mums žodį. Paklausysim. Meldžiū, mister Barnett.

Pakilo elegantiškas, dailių judesių vyras. Rami, maloni šypsena visą laiką glostė putnų jo veidą, ir darė dar patrauklesnį.

— Malonūs šių vaišių šeimininkai, gerbiameji kumai ir visi dalyviai. Aš galėčiau ir norėčiau gal daug ką šia proga pasakyti...

— Meldžiam! Meldžiam! Labai bus malonu, — tuojau atsiliepė už visus Bitinienė.

— Bet būsiu trumpas ir netrukdysiu šio jaukaus pokylio, — užbaigė Barniūnas nutrauktą sakinį.

— Tiek mistress and mister Tvirbuti; tiek mistress and mister Bitinas mano geri pažįstami ir seni kastermeriai. Well, visi kiti irgi savi, artimi žmonės. Žinogų prie žmogaus traukia ir veda visokios aphtybes. Tik bendrumoj ar visuomenėje žmogus daugiau pažįsta save ir geriausiai pasireiškia. Jau seniai yra nustatyta, kad žmogus visuomeninis padaras. Jis dirba sau, bet tuo pat daug dirba ir kitiems, bendram labui. Tada labai idomu.

Jis padarė mažą pauzą ir žaibiškai apmetė

visus žvalkėmis, magiškai spinduliuojančiomis akimis. Susidomėjo, kaip priimami jo žodžiai. Išvada radosi palanki. Visi atsidėjo klausėsi. Visiems rūpėjo, ką pasakys šis šviesus, mokytas ir daug galįs visuose reikaluose žmogus.

— Daugelis filosofų suko sau galvas, norėdami išaiškinti, arba išsiaiškinti, kas skatina ir verčia žmogų gyventi, daryti pažangą, nuolat ieškoti naujų kelių ir būdų tobulėjimui. Vieniems atrodė, kad garbė, kitiems — turtai arba pelnas. Bet atsirado ir tokių išmintių, kurie nustatė, kad džiaugsmas. Aš kaip tik palaikau šitą paskutinę pažiūrą. Geras pavyzdys, gal ir ne visiškai tokia pat prasme, štai ščia. mūsų akyse. Kas gi dabar mus visus suvedė čion prie bendro stalo? Gal sakytumėt biznis, pelnas ar garbė? Ne. Tik džiaugsmas. Dėl džiaugsmo nebesigailama nieko. Dažnai dėl to pat džiaugsmo ir daug sunkumų pakeliama. Per džiaugsmą ir naujas žmogus ateina į šį pasaulį. Pamanykim tik, kaip gražu! Pavasariai, jaunystė, palaiminta meilė... Ir štai kūdikis — puikiausias tos meilės žiedas ir vaisius. Gražu, kai iš meilės ir džiaugsmo ateina naujas žmogus. Mes visi jaučiame, kad Tvirbuti naujagimis tik toks ir yra. Gerai pasakė mister Muraška ir teisingai, kad vedybos be prieauglio taip, kaip vasara be lietaus...

Tuo žodžiu pašoko Muraška ir nušvitęs linkėjo:

— Ačiū! Labai ačiū, mister Barnett, už ge-

Jis pasijuto visa galva iškeltas. Jo veidas staiga giedresnis pasidarė.

— That's all right, mister Muraška, — atsakė jam Barniūnas ir kalbėjo toliau:

— Kai saulė nukreipina ir drėgmę dirvoje išsenka, viskas gailiai vysta ir, rodos, skaudžiausia ilgesį išgyvena. Jaučiama didelis prislegimas, skriauda, kad negali pilnumoj pasireikšti visos gyvybinės ir gamybinės gamtos dovanos bei jėgos. Panašiai esti moterystėj. Aš bent taip galvoju. Ypač tai reikšminga moters gyvenime. Juk tik motinystėj moteris visiškai išsiskleidžia ir pasireiškia. Šis gyvenimo momentas labai svarbus. Neveltui tad motinos visur ir visuomet ypatingai gerbiamos, iškeliamos, visokeriopai pirmenybė joms teikiama. Tokia sausra, toki galima sakyti, būtinuma ilgai kentėjo gerbiameji Tvirbutai. Dabar jų sielos atsigaivo. Jie turi gražų sveiką baby. Tai didelis palaimos džiaugsmas. Visi mes nuoširdžiai linkime, kad tas džiaugsmas ir palaima kuo ilgiausiai tvertų. Todėl imame dabar savo stikluokus ir visi garsiai sakome: Ilgiausių metų!

Barniūnas mandagiai priėjo su savo stikliuku prie Tvirbutienės ir dailiai pasveikino ją. Pasakum susidaužė su Tvirbutu, sveikindamas jį visai vyriškai: pakratė už pečių ir paplojo.

Tvirbutas pristatė dar vieną svečią:

— Dabar kalbės mister Zdenek Pesko, Smyth Company direktorius.

Visi bematant subėdė akis į atsistojusį kal-

bėti. Smalsiai apžiūrėjo jį, lyg dabar tik pastebėję ir pamatę. Kai kurios moterys neiškentė. Pašnibždom dalijosi savo įspūdžiais:

"Fain vyras! Kiekvieną moterį galėtų suvilioti toksai!"

"Ale tu tik pasiziūrėk: lygiai tokie pat šviesūs plaukai ir mėlynos akys, kaip Tvirbutų berniuko. Abudu tėvai juk juodbruvia. Argi ne keista?"

"Aš manau, kad čia visiškai aišku. Kodėl gi taip greitai buvo pakelta ji į supervisor?"

"Na matai. Todėl ir visos kalbos prasidėjo..."

Pesko kalbėjo angliškai. Po įprastinės mandagumo įžangos, jojo prakalba maždaug tokia buvo:

"Tvirbutas aš gerai pažįstu. Jis puikus ir aukštą kvalifikaciją Bell Telephone Company mechanikas. Daugiausia žinoma man mistress Tvirbuti. Tai ilgąmetė mūsų žmonės darbininkė. Ji labai simpatinga ir gabi moteris. Todėl prieš porą metų ir buvo paausinta į supervisor. Pasirinkimas neapviltas. Naujose savo pareigose pasiliko ji tokia pat maloni, rūpestinga ir gabi. Tokie žmonės man visada artimi. Jie labai reikalingi mūsų kraštui. Jie veikia prasimūsa ir toli vneina. Juk aš pats irgi nuo prasciausio darbininko pradėjau savo gyvenimo kelią. Šis džiugus įvykis, kūdikio atsiradimas, dar daugiau suprasmūns jų dviejų gyvenimą. Tegu jiems laimingai klosiasi".

(Bus daugiau)

M. VILLAV

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų lokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius

1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą sešadienį 8-3 val.

Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS

1907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius

ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Valandos: antradi. 1-4 popiet.

Ketvirtadi. 5-7 val. vak.

Ofiso telefonas: 776-2880.

Residentijos tel.: 448-5544

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija

5025 CENTRAL AVE.

St. Petersburg, Fla. 33716

Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai - Pilna apdrausa

ZEMA KAINA

Prumam Master Charge

ir VISA korteleis

R. SEKENAS. Tel. 925-8066

MOVING

Apdraustas perkraustymas

ir įvairių atstovų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-5994

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Seštadienis ir sekmadienis
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Štotes WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parka.

Vedėja - Aldona Daukus

Tel.: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZA BRAZDŽIONYTĖ

Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.

Visos laidos iš WCEV stoties.

Banga 1450 AM.

St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p.

ir WTIS stoties, 1110 AM banga.

2646 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60629

Tel. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANESIMAI

Šakių Apskritis Klubo narių susirinkimas įvyks š.m. vasario mėn. 27 d. Vycių saieje, 2455 West 47th Street. Pradžią 1 val. Po susirinkimo - kavutė. J. Jurksaitis, pirm.

JAV Valstybės departamentas patiekė Kongresui raportą, kuriame sakoma, jog Sovietų Sąjungoje yra 1,100 darbo stovyklų, su 4 milijonais vergijoje laikomų darbininkų. Iš to skaičiaus bent 10,000 gali būti skaitomi politiniai ar religijos kaliniai.

Australijos Darbo partija vasario 7 d. išrinko buvusį profsąjungų lyderį Bob Hawkę savo vadu. Jo svarbiausias uždavinys

Gegužės mėn. britų princesė Anne lankys afganistaniečių pabėgėlių stovyklą Pakistane.

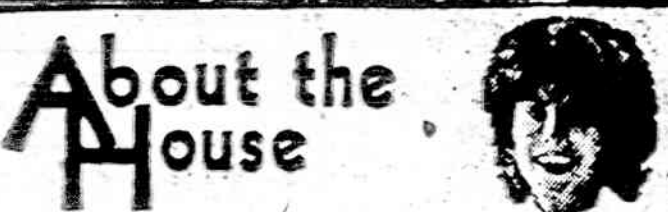
KNOW YOUR HEART

Every hour your heart pumps out enough energy to heat a 150-lb. man to the end of a 3-story building.

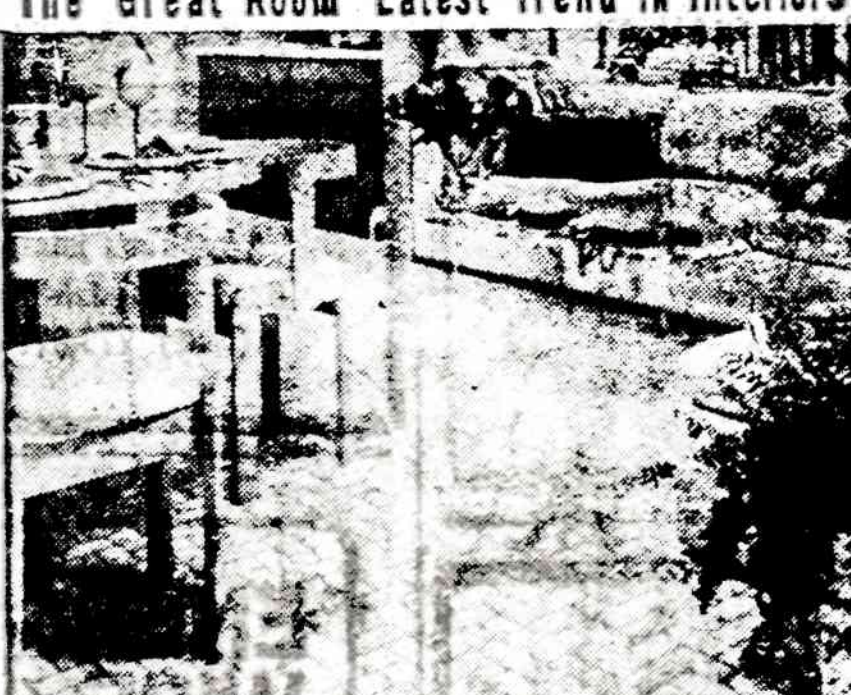
HELP YOUR HEART FUND

HELP YOUR HEART

Sylvia K. Lowe, a member of the National Home Fashions League, is Floor Fashion Specialist, GAF Corporation.

The 'Great Room' Latest Trend in Interiors

Walls between rooms in the home began to disappear in the early 1950's when the so-called "open floor plan" in interiors enjoyed great popularity. An acceleration of home building was caused by returning veterans of World War II.

The desire for something different from the two-story homes many servicemen had left when they went off to war turned the new "ranch-style" houses into a trend. Climbing stairs became passe as all-one-level living was embraced by new families coping with the post-war baby boom.

Now as we enter the energy-conscious 1980's, the open floor plan reappears, looking fresh and new. However, this time it bears a different name. It is called "the great room" which incorporates living, dining and

food preparation activities into one huge space.

The spacious "great room" shown here features an eclectic group of contemporary furnishings. The open-plan concept is further enhanced by joining the kitchen visually with the living and dining areas through the use of the same elegant brick-pattern floor covering. It is GAF's handsome sheet vinyl in the "Newburgh Brick" pattern in White.

This GAFSTAR Solid floor has an easy-care no-wax surface. The deeply textured pattern has the look of real brick, yet retains its natural shine with little maintenance. The Quic-Cor foam interlayer provides comfort, warmth and noise reduction. Available in 9" and 12" widths at your nearest home improvement center or building supply dealer.

SVARBŲ DOKUMENTAI LIETUVIAMS ŽINOTI

(Tiesinis)

Telegram - Very Urgent No. 1363 of July 13 Moscow, July 13, 1940, 7:04 p.m. Received July 13, 1940, 9:10 p.m. Reference your telegram of the 8th, Nr. 1164, and my telegram of the 12th, Nr. 1348.

Molotov summoned me today and stated the following: Stalin had carefully re-examined the situation with respect to the strip of Lithuanian territory and has concluded that our claim to this strip of territory and the Soviet obligation to cede it are incontestable. Under the present circumstances, however, the cession of this strip of territory would be extremely inconvenient and difficult for the Soviet Government. Therefore, Stalin and he himself earnestly request the German Government to consider whether, in conformity with the extraordinarily friendly relations between Germany and the Soviet Union, a way cannot be found which would leave this strip of territory permanently with Lithuania. Molotov added that we could of course at any time move the population of German origin out of Lithuania, as well as out of this strip of territory. Molotov stressed again and again the difficulties which would at present result for the Soviet Union from the cession of this strip of territory, and he made his and Stalin's request seem very urgent by repeatedly expressing hope of a German concession. Request instructions by

wire. Perhaps, the Soviet request can be used to put through our economic and financial demands with respect to the Baltic States.

Schulenburg
I išdėstyti telegramą Vokietijos užsienio reikalų ministeris v. Ribbentropas atsakė šitokia telegrama:
The Reich Foreign Minister to the German Ambassador in the Soviet Union (Schulenburg) Telegram No. 1339 of Aug. 2 Berlin, Aug. 2, 1940, 4:24 p.m. Received Moscow, August 2, 1940, 8:45 p.m. Reference your telegram of July 13, No. 1363.

You are requested to inform Herr Molotov that the Reich Government has taken cognizance of the wish of the Soviet Government that Germany leave to the Soviet Union that part of Lithuania allocated to Germany by the Moscow agreements. This would represent a rather considerable change in the Moscow Treaty to the disadvantage of Germany. Before the Reich Government can consider the matter in detail, therefore I should be interested in hearing what quid pro quo the Soviet Government would propose.

Ribbentrop

Rusai tuoj pat davė tokį atsakymą:

The German Ambassador in the Soviet Union (Schulenburg) to the German Foreign Office Telegram.

Very urgent - Secret.

No. 1638 of August 12.

Moscow, August 13, 1940,

12:25 a.m.

Received August 13, 1940,

4:25 a.m.

Reference my telegram of the 7th, No. 1590.

Concerning the Lithuanian strip of territory Molotov today handed me a long memorandum stating that territorial compensation was unacceptable to the Soviet Union, but declaring readiness to pay 3,860,000 gold dollars within 2 years (i.e., half of the sum the U.S.A. paid to Russia for the cession of Alas-

...), either in gold or goods, as Germany may prefer, for the retention of the strip of territory by the Soviet Union.

The text of the memorandum will be sent Wednesday via courier by plane.

Schulenburg

V. Molotovas taip Hitleriui atsakė:

Secret protocol

The German Ambassador, Count von Schulenburg, Plenipotentiary of the Government of German Reich, on the one hand, and the Chairman of the Council of Peoples Commissars of the U.S.S.R., V. M. Molotov, Plenipotentiary of the Government of the U.S.S.R., on the other hand, have agreed upon the following:

1. The Government of the German Reich renounces its claim to the strip of Lithuanian territory which is mentioned in the Secret Supplementary Protocol of September 28, 1939 and which has been marked on the map attached to this protocol; 2. The Government of the Union of Soviet Socialist Republics is prepared to compensate the Government of the German Reich for the territory mentioned in Point 1 of this Protocol by paying 7,500,000 gold dollars or 31,500,000 Reichsmarks to Germany.

The amount of 31.5 million Reichsmarks will be paid by the Government of the U.S.S.R. in the following manner: one-eight - that is, 3,937,500 Reichsmarks, in non-ferrous metal deliveries within three months after the signing of this Protocol, the remaining seven-eighths, or 27,562,500 Reichsmarks, in gold by deduction from the German gold payments which Germany is to make by February 11, 1941 in accordance with the correspondence exchanged between the Chairman of the German Economic Delegation, Dr. Schnurre, and the People's Commissar for Foreign Trade of the U.S.S.R., Herr A. I. Mikoyan, in connection with the "Agreement of Jan. 10, 1941" concerning reciprocal deliveries in the second treaty period on the basis of the Economic Agreement between the German Reich and the Union of the Soviet Socialist Republics of February 11, 1940.

3. This Protocol has been executed in two originals in the German language and two originals in the Russian language and shall become effective immediately upon signature.

Moscow, January 10, 1941. For the Government of the German Reich: Schulenburg (Seal)

By authority of the Government of the U.S.S.R. V. Molotov (Seal)

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis

FD. LE.

(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.

Chicago, IL 60608

24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

NARIAI:

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICH)

2424 WEST 69th STREET

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

Tel. 737-1213

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 652-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: 523-3572

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

SVEIKINU NAUJENAS

Sveikinu visų lietuvių laikraščio „Naujienas“ kovojantį už Lietuvos laisvę, keliaujantį po platų pasaulį, jo 69 metų sukakties progą.

Naujienos yra vertinamos todėl, kad jos kovojo ir tebekovs už demokratinius principus, pasmerkdamos tiek rudosius, tiek ir raudonuosius Lietuvos okupantus.

Tie Naujienų dienraščio steigėjai — pirmūnai jau amžinybėje, tačiau Naujienų ir dabartiniai redaktoriai skelbia demokratines idėjas ir griežtai pasisako prieš Lietuvos okupantą — rusus ir jų tarnus, gyvenančius okupuotoje Lietuvoje ir laisvame pasaulyje. Jei ne Naujienos, ar mes, gyvendami toli nuo Čikagos, žinotumėm kaip Jaunimo Centro patalpose yra rodomi okupuotoje Lietuvoje pagaminti, komunistų propagandai naudingi filmai.

Naujienos ir šiandieną atlieka patriotinį darbą, įplėtinai informuodamos apie tuos nuovokos neturinčius, „patriotus“, kurie klaidina lietuvių, siūlydami, kad ir tokias nesąmones — užmegzti derybas su dabartine (nesako — okupuota) Lietuva, ir pradėti pasitarimus palengvinti žiaurios okupacijos.

Jei išalkęs vilkas pagaua ežiuką, tai jis jį ir suėda. Taip daro ir rusiškas komunizmas. Jei jis koki kraštą okupavo, tai žudo be pasigailėjimo kiekvieną, kuris mėgina pabėgti, gelbėdamas savo gyvybę.

Raudonosios sovietų (rusų) vergų imperijos valdovai pasikeitė, bet nepasikeitė ten vykdomasis terorizmas. Koncentracijos vergų lageriai kaip buvo anksčiau, tebėra ir dabar.

J. Andropovas, tapęs Sovietų vergų imperijos valdovu, savo kalboje pareiškė: „Realūs kokybiniai pakitimai, įvykę per 60 metų nacionaliniuose santykiuose, rodo, kad nacionalinis klausimas toks, kokią jį mums paliko, išnaudotojiška santvarka skėminiai išspręstas — išspręstas galutinai ir negrįžtamai. Pirmą kartą istorijoje daigianacionalinė są-

ramai. Linkiu Naujienoms sėkmės“.

Dėkojame.

A. Grėbrs, iš Orinda, Cal., atsiuntė prenumeratą vieneriems metams ir pridėjo \$35 kalendoriui bei Naujienų paramai. Ačiū.

Joe Lazauskas, iš Munster, Ind., užsakė Naujienas metams Ksekauskams, gvy. West Palm Beach, Florida. Ačiū.

Veronika Kraszewski, iš Floridos, atsiuntė prenumeratą metams ir \$60 Naujienų paramai. Dėkojame.

Joe Kzick, iš Marquette Parko, užsakė Naujienas. Dėkui.

A. Pures, iš Richmond Hill, NY, rašo: „Siunčiu money orderį \$150 pratesimui laikraščio Naujienų prenumeratos dar trims mėnesiams. Kas liks nuo prenumeratos, skiriu laikraščio paramai. Jums padėka už geras naujienas ir švilioniui už gerus straipsnius“.

Nuoširdžiai dėkojame.

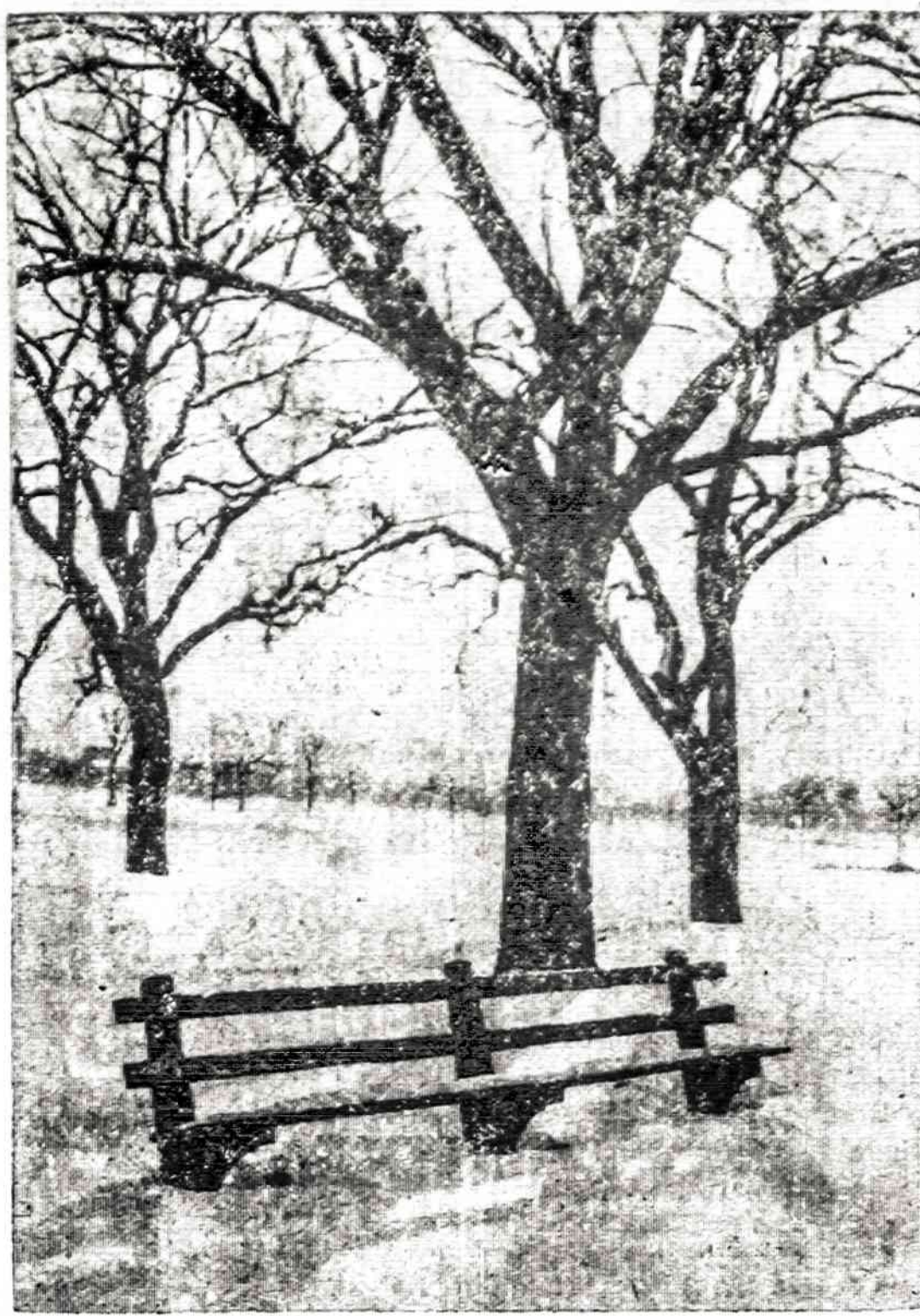
Sekantieji skaitytojai pratesė prenumeratą vieneriems metams ir pridėjo po \$5 už kalendorių: L. Dubauskas, iš Clarendon Hills, Ill., A. Folius, iš Marquette Parko, H. Gečas, iš Marquette Parko, Martha Jurksaitis, iš Chicago, Ill., A. Plavichus, iš Cleveland, Ohio, L. Samauskas, iš Marquette Parko, A. Skopas, iš Cicero, Ill.

Po \$2 — Emilis Hermanas, iš Marquette Parko, ir A. Balchunas, iš Chesterton, Ind.

Dėkui visiems.

— „Lietuvos Atsiminimų“ radijo valanda, New York - New Jersey, kuriai vadovauja prof. dr. Jokūbas Stukas, nuo šių metų kovo 4 dienos bus transliuojama iš WEVD stoties (97.9 FM bangos) kiekvieno penktadienio vakare, tarp 10-tos ir 11-tos val.

— „Lietuvos Atsiminimų“ radijo valandos gyvavimo 42-oms metinėms paminėti, š.m. balandžio 30 d., šeštadienį, šv. Trejybės diena.

bės lietuvių parapijos salėje. Newark, N.J., ruošiamas iškilmingas Radijo banketas ir balius su gražia menine programa. Pradžią 7 val. vak.

— Sekretorė Eugenija Strungienė telefonu pranešė, kad Suvalkiečių draugijos narių susirinkimas įvyks penktadienį, vasario 25 d., 6 val. vak. Vyčių salėje, 2455 W. 47th St. Bus svarbus susirinkimas su užkanda. Visi nariai privalo šiam susirinkime dalyvauti.

— Chicago's Lietuvių Spaudos klubo susirinkimas įvyks kovo mėn. 4 d., 7 val. vak., Lietuvio Sodyboje, esančioje 6515 S. California Ave. Nariai prašomi gausiai dalyvauti ir kelti aiškų pastebėjimą netikslumams. Bus diskusijos išskeltais klausimais ir kiti įvairūs pasitarimai.

Valdyba

— Šv. Kazimiero Lietuvių kapinių vadovybė praneša, kad kovo 1 d. prasideda pavasarinis kapinių valymas. Norintieji su-

sitaupyti žiemos papuošalus sekančioms metams, prašomi iki kovo 1 d. juos pasiimti.

Pažinkime VLIKą

Ketvirta vakaronė tikslu su pažindinti jaunimą ir visą visuomenę su VLIKu ir jį sudarančiomis organizacijomis įvyks š.m. vasario 25 d. 7 val. 30 min. vakaro Jaunimo Centro kavinėje. Šioje vakaronėje bus paskaita apie VLIKo tarybą, jos sudėtį bei paskirtį ir taipgi bus pristatytos trys VLIKą sudarančios grupės, būtent: Lietuvos Socialdemokratų Partija, Lietuvos ūkininkų Partija ir Lietuvių ūkininkų Sąjunga.

Visas jaunimas ir jo organizacijos — Jaunimo Sąjunga, Studentų Sąjunga, skautai, ateitininkai neolitininkai ir plačioji visuomenė maloniai prašomi šioje vakaronėje dalyvauti. Įėjimas laisvas, jokios aukos nebus renkamos.

VLIKo Tarybos Komisija
Jaunimo Reikalams

DR. ANTANO J. GUSENO RASTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAS. 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraitis jaunus diebus ir susirupinimą. \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo klaidoms.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

JAU ATSPAUSDINTA

J. KLAUSEIKIO KNYGA

BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.

Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

REAL ESTATE

Home, Land — Pardevimui
REAL ESTATE FOR SALE

Home, Land — Pardevimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIMO TERMINAI
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI
DEL VISU INFORMACIJU KREIPITIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKETI NUOMĄ?

GERIAU SKOLA.

5 ir 4 medinis Brighton Parke, arti mokyklų. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

MŪRINIS — 2 po 5 kambarius. Centrinis šildymas, atskiras kiekvienam butui. 2 auto gar. Alumininiai langai. Svarus. \$62,000. 72-tra ir Washington.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX

2951 W. 63rd St.

Tel.: 436-7878

HELP WANTED — MALE FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

\$250.00 WEEKLY PAYCHECKS

(fully guaranteed)

working part or full time at home. Weekly paychecks mailed directly to you from Home Office every Wednesday. Start immediately. No experience necessary. National company. Do your work right in the comfort and security of your own home. Details and application mailed. Send your name and address to: American Fidelity Company, Hiring Dept. 77, 1040 Lone Star Dr., New Braunfels, TX. 78130.

MISCELLANEOUS
Įvairūs dalykai

BEN'S SHRIMP HOUSE

1049 W. North Ave.

Rūkyti karpiai (chubs), sturys (sturgeon) ir upėtakiai (trout) bei RŪKYTI SVIEŽI UNGURIAI. Tel. 337-0263

REPAIRS — IN GENERAL
Įvairūs Taisyimai

TAISO ORO VĖSENTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS
BEI KROSNIS.
Herman Dečkys
Tel. 585-6624

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga

6247 S. Kedzie Ave.

(312) 776-8700

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 6,000 miles to avoid wasting gasoline.

Don't be a Born Loser!

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje, greitai, garantuoti ir saugiai. KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
6445 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Tolman Avenue

Chicago, IL 60629

434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Leidrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisyimas

2646 West 6th Street

Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4239 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapella, Agent

3208 1/2 W. 95th St.

Evergreen Park, Ill.

60642 - 424-8454

State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Seštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS

ir V. BRIZGYS

Darbo valandos:

Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.

Seštadieniais pagal susitarimą.

6606 S. Kedzie Ave.

Chicago, Ill. 60629

Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KĖTUS PARAGINK SKAITYTI

DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.

Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)

Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.

Chicago, IL 60608